

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Herbert Szurgacz (sprawozdawca)

SSN Andrzej Wasilewski

w sprawie z wniosku D. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w N.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 stycznia 2005 r.,
zażalenia wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w K.
z dnia 16 czerwca 2004 r., sygn. akt III AUa .../03,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 16 czerwca 2004 r. Sąd Apelacyjny - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. odrzucił kasację wnioskodawczynie D. B. od wyroku Sądu Apelacyjnego w K. z dnia 20 maja 2004 r. z uzasadnieniem, że kasacja nie przedstawia okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie (art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c.). W zażaleniu na wymienione postanowienie skarżąca wniosła o jego uchylenie ponieważ, wbrew odmiennemu stanowisku Sądu Apelacyjnego, kasacja w części zatytułowanej Podstawy kasacji przedstawia okoliczności uzasadniające jej rozpoznanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Należy stwierdzić, że kasacja istotnie w części zatytułowanej Podstawy kasacji zawiera punkt III, w którym stwierdza się, że „istotne zagadnienie prawne występujące w niniejszej sprawie oraz potrzeba wykładni przepisów wywołujących poważne wątpliwości – a mianowicie obowiązek Sądu drugiej instancji szczegółowego rozpoznania sprawy mimo braku konkretnych zarzutów w pisemnej apelacji oraz mimo nie sprecyzowania zarzutów na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym, a to wobec faktu, że strona działała bez pomocy adwokata względnie radcy prawnego, a Sąd oddalił wniosek strony o wyznaczenie jej adwokata z urzędu, przy czym strona wykazała w przedkładanych przez nią pismach brak orientacji w sytuacji procesowej oraz depresję psychiczną na tle braku możliwości wykazania dowodami schorzeń uniemożliwiających jej podjęcie pracy zawodowej.”

Powyższe nie spełnia wymagań art. 393³ §1 pkt 3 k.p.c. przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji.

Warunki, jakim powinna odpowiadać kasacja, określone w przepisie art. 393³ § 1 k.p.c. - odmiennie niż wymagania przewidziane dla niej jako pisma procesowego, o którym mowa w art. 393³ § 2 k.p.c. - nie są traktowane jako formalne i podlegające ewentualnemu uzupełnieniu w trybie art. 130 k.p.c. Ich brak stanowi zatem istotną wadę, która mogłaby zostać usunięta jedynie w terminie przewidzianym do wniesienia kasacji (art. 393⁴ § 1 k.p.c.), który w przedmiotowej sprawie już upłynął. Kasacja nie respektująca powyższych wymagań należy do kategorii kasacji niedopuszczalnych w rozumieniu art. 393⁵ k.p.c. W postanowieniu z dnia 9 listopada 2000r., II CKN 1385100, OSN 2001, z.3, poz. 51 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że brak polegający na nieprzedstawieniu okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji powoduje odrzucenie kasacji bez wzywania o jego uzupełnienie.

Dokonując oceny, czy w kasacji wnioskodawca przedstawił okoliczności uzasadniające jej rozpoznanie należy wskazać, że w tym zakresie istnieje już bogate orzecznictwo Sądu Najwyższego (por. postanowienie z dnia 22 marca 2001 r. V CZ 131/01, OSNC 2001/10/156; postanowienie z dnia 12 grudnia 2000 r. V CKN 1780/00, OSNC 2001/3/52; postanowienie z dnia 11 maja 2001 r. III CZ 28/01, OSNC 2002 r./2/22; postanowienie z dnia 17 października 2001 r. III CZ 98/01, OSNC 2002 r.15/71; postanowienie z dnia 5 czerwca 2001 r. IV

CZ 45/01, OSNC 2001 r./10/157; postanowienie z dnia 10 maja 2001 r., CZ 35/01, OSNC 2002 r./1/11) W pewnym uogólnieniu można przyjąć, że przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji (spełnienie wymagania z art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c.) powinno być wyraźne, przede wszystkim w tym znaczeniu, że nie może być ono wyinterpretowane z przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, lecz powinno przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie konkretnie występujące w sprawie okoliczności pozwalają zakwalifikować kasację do rozpoznania, i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek usprawiedliwiających przyjęcie kasacji (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 października 2001 r., III CZ 98/01, OSNC 2002, nr 5 poz. 71, z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1 poz. 11). Skarżący powinien wypełnić formułę art. 393 k.p.c. odpowiednią treścią, przytaczając szczegółową argumentację prawną, wykazującą, że w przyjętych ustaleniach faktycznych, stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, zachodzi przynajmniej jedna z wymienionych w art. 393 k.p.c. przesłanek.

W przypadku kasacji wnioskodawczyni, kasacja nie wskazuje okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie w powyższym znaczeniu. Przedstawienie okoliczności, które uzasadniałyby rozpoznanie kasacji ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na przedstawieniu tego zagadnienia przez jego sformułowanie z przytoczeniem argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych albo uzasadnienia, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie. W dalszej części kasacji zatytułowanej „Uzasadnienie” w kilku zdaniach skarżąca kwestionuje ustalenia Sądu Apelacyjnego, co również nie spełnia wymagań art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c.

Zgodnie z art. 393⁵ k.p.c. Sąd drugiej instancji odrzucił na posiedzeniu niejawnym kasację wniesioną po upływie terminu lub z innych przyczyn niedopuszczalną.

Ocena, czy wskazywane przez skarżącego zagadnienie prawne rzeczywiście nim jest i czy jest ono na tyle istotne, by sprawa została rozpatrzona przez najwyższą instancję sądową, należy do Sądu Najwyższego.

Rzecz sędu drugiej instancji jest jedynie formalne stwierdzenie, czy skarżący przedstawił okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji, nawiązujące do treści art. 393 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2002 r. IV CZ 104/02, Lex m 55520). Zdaniem Sądu Najwyższego w rozpoznawanej sprawie Sąd Apelacyjny nie wkroczył w merytoryczną ocenę okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji, zastrzeżoną dla Sądu Najwyższego. Stwierdził, że kasacja w brzmieniu wyżej przytoczonym nie przedstawia okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie. Sąd Najwyższy ocenę tą podziela. Dodatkowo należy wskazać, że kasacja nie spełnia wymagania wskazania podstaw kasacji; nie jest taką podstawą powołanie art. 385 k.p.c. Uzasadnia to oddalenie zażalenia (art. 397 w związku z art. 385 k.p.c.).